

УДК 330.322.01

Г. О. ШВИДАНЕНКО, М. О. БУДЯЄВ

ДВНЗ “Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана”

СТАНОВЛЕННЯ НАУКОВОГО ПОНЯТТЯ “ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА”

У статті проаналізовані підходи до визначення сутності поняття “інвестиційна привабливість підприємств” та її родової категорії “інвестиції”, проведено їх класифікацію, на основі якої надано уточнене визначення поняття.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна привабливість підприємства, генезис поняття, підходи до визначення інвестиційної привабливості.

G. O. SVIDANENKO, M. O. BUDIAIEV

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

THE FORMATION OF SCIENCE-BASED CONCEPT “INVESTMENT APPEAL OF ENTERPRISE”

Abstract – The aim of the research – substantiation of the further development of the term “investment appeal of enterprise”, based on the results of the study and classification of scientific approaches to the essence of this definition. In the article different authors definitions of the economic category “investments” and term “investment appeal of enterprise” were analyzed and classified into four groups, according to its unique characteristics. As a result, were granted the specified determination of “investment appeal”.

Key words: investment appeal, definition approaches, concept genesis.

Г. А. ШВИДАНЕНКО, М. А. БУДЯЄВ

ГВУЗ “Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана”

СТАНОВЛЕНИЕ НАУЧНОГО ПОНЯТИЯ “ИНВЕСТИЦИОННАЯ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЯ”

Основной целью статьи является обоснование дальнейшего развития понятия “инвестиционная привлекательность предприятия”, основываясь на результатах исследования и классификации научных подходов к определению сущности этой дефиниции. В статье был проведен анализ подходов к понятию “инвестиционная привлекательность предприятия” и её родовой категории “инвестиции”. Также было разработано их классификацию, на основе которой дано уточнённое определение понятия “инвестиционная привлекательность предприятия”.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная привлекательность предприятия, генезис понятия.

Постановка проблеми. В наш час велика кількість наукових праць присвячена вивченню теорії “Хвильового розвитку”: від циклів Кондратьєва до життєвого циклу підприємства, товару, проекту. Проте, незважаючи на актуальність і глибину дослідження характеристик кожного етапу циклів, підприємства в умовах кризи чи занепаду спіткаються з проблемами обсягів чистого доходу, фінансового важеля, а отже з необхідністю пошуку додаткових джерел фінансування та/або зниження витрат на продукцію (послуги). В той самий час характерною є тенденція скорочення джерел, а також обсягів фінансування інвестицій, що можуть бути залучені. Як наслідок, стандартна для економіки проблема обмеженої пропозиції та необмеженого попиту призводить до суттєвого підвищення ролі забезпечення інвестиційної привабливості підприємства, як ключового фактора при визначенні об’єктів (проектів) для інвестування. В сучасній науковій літературі не існує повністю завершеного підходу до визначення поняття “інвестиційна привабливість підприємства”, його складових, факторів впливу та оцінювання. Саме тому це поняття потребує глибшого вивчення та систематизації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням інвестиційної привабливості підприємств займалися іноземні та вітчизняні науковці, зокрема, Алексеєнко Л.М., Бабушкін В.А., Бланк І.О., Брюховецька Н.Ю., Епштайн Д., Донцов С.С., Мейер К., Козаченко Г.В., Макарий Н.П., Машкін В.А., Пахомов В.А., Супрун С.Д., Шарп У., Федоренко В.Г., Хобта В.М., Цьома О.С., Чоботар О.С., Щиборщ К.В. Ястремська О.М.

Постановка завдання. Метою статті є обґрунтування подальшого розвитку поняття “інвестиційна привабливість підприємства”, базуючись на результатах дослідження та класифікації наукових підходів до визначення сутності цієї дефініції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Перш, ніж розглядати становлення наукового поняття “інвестиційна привабливість” доцільно почати з розгляду родової категорії “інвестиції” як визначальної. Проблема економічного зростання пов’язана з наявністю ресурсів для розвитку економіки, вдосконаленням структури. Найважливішим джерелом економічного зростання є інвестиції. Слово “інвестиції” походить від латинського слова “investio”, що означає укладати або одягати, проте достеменно не відомо точного періоду

виникнення. Деякі науковці визначають, що вперше поняття “інвестиції” були згадані в Кодексі Хаммурапі (близько 1700 до н.е.). У епоху феодалізму «інвеститурою» називалася постановка феодалом свого васала в управління феодалом (володіння). Інвеститура давала можливість інвеститору (чи, кажучи сучасною мовою, інвесторові) залучати до себе нові території і брати участь в управлінні ними [15]. Проте, як термін “інвестиції” утвердився в Європі у XV ст. завдяки напрацюванням науковців зі школи меркантилістів. Дж. Кейнс трактував інвестиції як “поточний приріст цінностей капітального майна внаслідок виробничої діяльності даного періоду” [4]. В свою чергу, П. Самуельсон визначав інвестиції як приріст запасу капіталу країни (будівель, машин та обладнання, товарно-матеріальних запасів) протягом одного року. В той самий час науковець не наводив жодних принципових відмінностей між капіталовкладенням та інвестиціями.

Французький економіст П. Массе вважав найбільш загальним таке визначення категорії “інвестиції”, згідно якого “інвестування – це акт обміну задоволення сьогодишньої потреби на очікуване задоволення їх у майбутньому за допомогою інвестиційних благ” [13].

Науковці країн СНД намагалися дати більш точне визначення. Наприклад, економіст Меркулов Я.С. визначав, що інвестування, з фінансової та економічної точок зору, є довгостроковим вкладенням економічних ресурсів з метою створення та отримання чистого прибутку в майбутньому, більшого за початкову величину інвестицій.[20]

Професор У. Шарп займається вивченням терміну інвестиції та зазначає що: “У найширшому розумінні термін “інвестувати” означає розлучитися з грошми сьогодні з тим, щоб отримати їх більшу суму в майбутньому” [19].

Автори “Економікс” К. Макконелл та С. Брю, наводять такі визначення інвестицій: “інвестиції – витрати на виробництво та нагромадження засобів виробництва і збільшення матеріальних запасів; інвестиції – витрати на будівництво нових заводів, на устаткування з тривалим терміном служби та ін.; інвестиції у людський капітал – будь-який захід, спрямований на зростання продуктивності праці робітників (шляхом підвищення їх кваліфікації та розвитку навичок), а також витрати на покращення освіти, здоров’я робітників чи на підвищення мобільності робочої сили”.

Схоже визначення дали американські професори з економіки Л. Гітман і М. Джонк, трактуючи категорію “інвестиції” як спосіб розміщення капіталу, який має забезпечити збереження або зростання суми капіталу.[7]

На протипагу зарубіжним вченим, вітчизняні науковці Шевчук В.Я. та Рогожин П.С. стверджують про неможливість чіткого визначення сутності і зазначають, що це поняття має дві характеристики: економічне та фінансове значення. За фінансовим визначенням “інвестиції” – це всі види активів, що вкладаються в господарську діяльність із метою отримання доходу. За економічним визначенням “інвестиції” це видатки на створення, розширення, реконструкцію та технічне переозброєння основного капіталу, а також не пов’язані з цим зміни оборотного капіталу [20].

Узагальнено основні підходи до визначення економічної категорії “інвестиції” наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Концептуальні групи визначень категорії “інвестиції”

Група	Автори	Розуміння інвестицій
Витрати	Рогожин П.С., Шевчук В.Я., Иванов Г.И., Сергеев І.В., Веретенникова І.І.	Витрати на створення, збільшення, реконструкцію, технічне переоснащення основного та оборотного капіталу
	Р. Дорнбуш, С. Фішер, Маковецький М.Ю.	Витрати, які збільшують загальну величину капіталу в економічній системі
Ресурси	Шеремет В.В., Бочаров В.В.	Ресурси, які вкладаються в об’єкти підприємницької діяльності з певною метою
Активи	К. Макконелл, С. Брю	Ресурси, створенні в результаті минулих подій, використання яких, очікувано, призведе до отримання економічних вигод у майбутньому
Ресурси/результат	Дж.М. Кейнс, Крупка Я.Д., П. Самуельсон	Збільшення, приріст вартості капітального майна (накопичення капіталу)
Процес	Бланк І.О., Садеков А.А., Лисова Н.А., Дж. Доунс, Дж.Э. Гудман	Вкладення капіталу в різні об’єкти господарської діяльності
	Бромвич М., Жимиров В.М., П. Массе	Відмова від поточного споживання заради його збільшення у майбутньому
	Шарп У., Бейлі Дж., Л. Гітман, М. Джонк, Александер Г. З. Боди, А. Кейн, А.Дж. Маркус	Відмова від визначеної теперішньої вартості заради невизначеної вартості у майбутньому

Таким чином “інвестиції” являють собою будь-які вкладення, зумовлені стратегічними цілями економічної політики і спрямованими на розвиток окремих галузей, виробництв, регіональних господарських систем з метою примноження матеріального та соціально значимого багатства у майбутньому.

Аналіз підходів до визначення категорії “інвестиції” дає можливість перейти до аналізу генезису наукового поняття “інвестиційна привабливість”. Так як інвестиції є специфічним товаром, вони підпадають під аналогічні закони попиту, пропозиції та корисності (в даному випадку ефективності). Саме тому важливим є визначення сутності понятійно-категоріального апарату, зокрема поняття “інвестиційна привабливість”. Ця дефініція, як складова понятійно-категоріального апарату, є порівняно “молодим” поняттям, тому потребує більш чіткого та повного визначення.

Різні вчені розглядають поняття “інвестиційна привабливість”, виділяючи окремі характеристики та ознаки. Незважаючи на різницю в поглядах науковців, вважаємо за доцільне, умовно, розділити на чотири групи підходи, щодо визначення поняття “інвестиційна привабливість підприємства” залежно від сутності характеристик, які переважають при його формуванні: описовий, функціональний, оціночний та комплексний. Визначення вченими сутності поняття “інвестиційна привабливість”, що віднесено до групи “описового підходу”, характеризуються аналізом універсальних рис інвестиційної привабливості, без акцентування уваги на специфічних ознаках (табл. 2.)

Таблиця 2

Група авторів “описового підходу”	
Автор	Ключові моменти у визначенні
Гайдуцький А.П., 2004 р.	Сукупність характеристик, що дозволяє потенційному інвестору оцінити об’єкт інвестицій порівняно з іншими об’єктами для визначення більш привабливого для вкладення наявних коштів
Нападовська І.В., 2011 р.	Системна сукупність потенційних можливостей вкладення коштів з метою отримання економічних вигід у майбутньому від потенційного об’єкта інвестування, що суб’єктивно оцінюється інвестором
Макарій Н.П., 2010 р.	Справедлива кількісна та якісна характеристика зовнішнього та внутрішнього середовища об’єкта інвестування
Рудніченко Є.М. 2008 р.	Сукупність об’єктивних ознак, властивостей, засобів, що зумовлюють потенційний платоспроможний попит на інвестиції
Козаченко Г.В., 2007 р.	Економічна категорія, що характеризується сукупністю об’єктивних і суб’єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування
Євтушенко С.О., 2001 р.	Сукупність характеристик виробничої, комерційної, фінансової і управлінської діяльності з урахуванням особливостей інвестиційного клімату, що свідчать про доцільність здійснення інвестицій
Бабушкін В.О., 2009 р.	Стан підприємства, при якому у потенційного власника капіталу виникає бажання забезпечити приток інвестицій за відповідного рівня ризикованості
Ткаченко Е.Л., 2010 р.	Система ефективності інвестицій, їх безпечності і наявності довгострокових економічних перспектив, наприклад, зростання споживчого ринку або стале економічне зростання

Таким чином, наукові здобутки вчених першої групи дають загальне уявлення про поняття “інвестиційна привабливість підприємств”, окреслюють коло питань для подальших досліджень, а також визначають позицію поняття в понятійно-категоріальному апараті.

Визначення, віднесені до другої групи є функціональними і характеризуються фокусуванням на певних функціях чи рисах інвестиційної привабливості підприємства.(табл. 3).

Таблиця 3

Група авторів “функціонального підходу”	
Автор	Ключові моменти у визначенні
У. Шарп, 2009 р.	Підвищення добробуту акціонерів, який виражається у зростанні ціни акції. Фінансовий менеджмент як система фінансового управління компанією має вирішувати проблеми зростання її інвестиційної привабливості
Бочаров В.В., 2000 р.	Економічний дохід від вкладення грошей у цінні папери за мінімального рівня ризику
Щиборщ В.І., 2000р.	Для банку поняття інвестиційної привабливості підприємства характеризується його платоспроможністю. Для акціонера – ефективністю господарської діяльності (рентабельністю сукупних активів)
Бланка І.О., 2003 р.	Інтегральна характеристика окремих фірм, об’єктів можливого інвестування, з позицій перспективності розвитку, обсягів і збуту продукції, ефективності використання активів, їх ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості
Довбня С.Б., 2009 р.	Сукупність характеристик фінансової стійкості та економічної ефективності підприємства
Коюди В.О., 2008 р.	Сукупність характеристик його діяльності (фінансово-господарської, управлінської), перспектив розвитку та можливостей залучення інвестиційних ресурсів

Такий підхід характерний для іноземних вчених країн з розвиненими фондовими ринками, де основним виміром інвестиційної привабливості виступає ціна акції; або для країн, де процес оцінювання підприємства може бути проведений за допомогою визначених міжнародних норм аудиту і не потребує уточнення чи врахування якісних показників діяльності підприємства.

Таблиця 4

Група авторів "оціночного підходу"	
Автор	Ключові моменти у визначенні
Руснак Н.О., Руснак В.А., 2003 р.	Евристичні методи, пов'язані з ранжуванням досліджуваних об'єктів на підставі оцінки спеціалістів. Інвестиційна привабливість стосується порівняння кількох об'єктів з метою визначення їх позиції в рейтингу
Алексєнко Л.М., 2009 р.	Узагальнення переваг і недоліків окремих об'єктів інвестування з позиції конкретного інвестора згідно зі сформованими ним критеріями; використовується для оцінювання при розробці інвестиційної стратегії підприємства і галузевої диверсифікації його інвестиційного портфеля
Покропивний С.Ф., 2001 р.	Інтегрована фінансово-економічна оцінка потенційного об'єкта інвестування. Використовується інституційними та індивідуальними інвесторами для визначення доцільності та ефективності вкладення капіталу
Сморжанюк Т.П., Шрам Т.В., 2007 р.	Система економіко-психологічних показників діяльності підприємства, що вказують інвестору на можливість одержання максимального прибутку при мінімальному ризику вкладення коштів

Доробок вчених другого підходу полягає у детальній діагностиці окремих аспектів і характеристик поняття "інвестиційна привабливість" та визначенні можливих результатів для суб'єктів інвестування.

Вчені третього підходу розглядають інвестиційну привабливість як результат порівняльного оцінювання двох та більше підприємств, основним завданням якого є визначення напрямків інвестування, співвідношення чистий прибуток/ризик та відповідність цілям інвестора (табл. 4).

Таблиця 5

Група авторів "комплексного підходу"	
Автор	Ключові моменти у визначенні
Супрун С.Д., 2009 р.	Фінансово-майновий стан підприємства, ефективність використання його ресурсів, а також якісні характеристики: професійні здібності керівництва, галузева належність та регіональне розміщення, стадія життєвого циклу, добросовісність підприємства
Задорожної Я.Є., 2007 р.	Комплекс різноманітних факторів, перелік і вагомість яких залежить від: цілей інвесторів, виробничо-технічних особливостей, економічного розвитку підприємства
Чорна Л.О., 2008 р.	Сукупність економіко-психологічних характеристик фінансово-господарської діяльності підприємства, що відповідають вимогам інвестора та забезпечують досягнення ефекту від вкладень при відповідному рівні ризику
Мойсеєнко І.П., 2006 р.	Рівень задоволення фінансових, виробничих, організаційних та інших вимог інвестора щодо конкретного підприємства, що оцінюється значеннями відповідних показників
Антіпов О.М., Ляшенко О.М., Дібніс Г.В., 2004 р.	Інтегральна характеристика об'єкта майнового інвестування з позиції перспектив розвитку (динаміки обсягів продажу, конкурентоспроможності продукції), ефективності використання ресурсів і активів, їх ліквідності, стану платоспроможності і фінансової стійкості, а також значення низки неформалізованих показників
Брюховецька Н.Ю., 2009 р.	Збалансована система інтегральних і комплексних показників доцільності вкладання капіталу інвестором в об'єкт інвестування, яка відображає сукупність об'єктивних і суб'єктивних умов, що сприяють або перешкоджають процесу інвестування

Заслужують на увагу наукові доробки вчених, які віднесені до комплексного підходу (табл. 5). Основною характеристикою наукових здобутків цих вчених є спроба узгодити якісні риси та кількісні показники, які формують таке комплексне поняття як "інвестиційна привабливість підприємств". Такий підхід є найбільш точним і відповідає потребам вітчизняного ринку інвестування.

Після проведеного дослідження генезису та сутності поняття "інвестиційна привабливість підприємств" важливим є уточнення окремих аспектів. Найбільш точним, на думку авторів, буде комплексний підхід до визначення складного та багатогранного поняття, за допомогою якого можливо повністю описати цю дефініцію, визначаючи основні елементи та характеристики з урахуванням інтересів всіх зацікавлених осіб. За нашою думкою, "інвестиційна привабливість" це багатогранне економічне поняття сутність якого розкривається через інтегральну якісну та кількісну характеристику спроможності потенційних об'єктів інвестування забезпечувати досягнення фінансових, виробничих, організаційних, соціальних та інших критеріїв сформованих інвесторами, з урахуванням специфіки зовнішнього та внутрішнього середовища, а також стадії життєвого циклу бізнесу.

Висновки. В роботі було проаналізовано підходи до визначення сутності економічної категорії “інвестиції” та поняття “інвестиційна привабливість підприємств”. Після проведеного дослідження підходи авторів було розподілено на чотири групи (описовий, функціональний, оціночний та комплексний підходи), що дозволило уточнити поняття “інвестиційна привабливість підприємств”.

Література

1. Алексєєнко Л. М. Фінансові аспекти оцінки інвестиційної привабливості підприємства / Л. М. Алексєєнко // Економічний форум. – 2009. – № 3. – С. 94–102.
2. Бабушкін В. О. Організація і методика аналізу інвестиційної привабливості господарського суб'єкта : автореф. дис. . канд. екон. наук / В. О. Бабушкін. – Воронеж, 2009. – 24 с.
3. Бланк І. О. Управління інвестиціями підприємства / І. О. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2003. – 480 с.
4. Бочаров В. В. Інвестиційний менеджмент / В. В. Бочаров. – СПб. : Пітер, 2000. – 160 с.
5. Брюховецька Н. Ю. Оцінка інвестиційної привабливості підприємства: визначення недоліків деяких існуючих методик / Н. Ю. Брюховецька, О. В. Хасанова // Економіка промисловості. – 2009. – № 1 (44). – С. 110–117.
6. Гайдуцький А. П. Методологічні аспекти інвестиційної привабливості економіки / А. П. Гайдуцький // Регіональна економіка. – 2004. – № 4. – С. 81–86.
7. Гітман Л. Дж. Основи інвестування / Л. Дж. Гітман, М. Д. Джонк ; пер. с англ. – М. : Дело, 1999. – 1008 с.
8. Євтушенко С. О. Організаційно-економічні фактори підвищення інвестиційної привабливості промислових підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.06.02 “Підприємництво, менеджмент і маркетинг” / С. О. Євтушенко. – Х., 2001. – 20 с.
9. Задорожна Я. Є. Підвищення інвестиційної привабливості підприємництва як напрямок залучення інвестиційних ресурсів / Я. Є. Задорожна, Л. П. Дядечко // Інвестиції: практика та досвід. – 2007. – № 2. – С. 32–35.
10. Козаченко Г. В. Управління інвестиціями на підприємстві : [монографія] / Г. В. Козаченко, О. М. Антіпов, О. М. Ляшенко, Г. І. Дібніс. – К. : Лібра, 2007. – 368 с.
11. Коюда В. О. Основи інвестиційного менеджменту : навч. посібник / В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, О. П. Коюда. – К. : Кондор, 2008. – 340 с.
12. Макарій Н. П. Оцінка інвестиційної привабливості українських підприємств / Н. П. Макарій // Економіст. – 2010. – № 10. – С. 52–60.
13. Массе П. Критерії та методи оптимального визначення капіталовкладень / П. Массе. – М., 1971. – 242 с.
14. Нападівська І. В. Аналіз концептуальних підходів до визначення сутності інвестицій / І. В. Нападівська // Счетоводство – наука, практика, незалежність : юбилейна междунар. науч.-практ. конференція. – 2011. – С. 368–372.
15. Речка К. М. Концепції інвестицій в історії економічної думки / К. М. Речка // Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). – 2014. – № 1 (25).
16. Руснак Н. О. Конкурентна свідомість / Н. О. Руснак, В. А. Руснак // Конкуренція. – 2003. – № 1. – С. 56–57.
17. Супрун С. Д. Оцінка ефективності інвестиційних проєктів підприємств / С. Д. Супрун, С. В. Юхимчук // Фінанси України. – 2009. – № 4. – С. 82–87.
18. Чорна Л. О. результативна стратегія досягнення інвестиційної привабливості підприємства / Л. О. Чорна // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – № 24. – С. 4–6.
19. Шарп У. Інвестиції / У. Шарп, Г. Александер, Дж. Бэйли ; пер. с англ. – М. : Инфра-М, 2009. – 1028 с.
20. Яременко О. В. Економічна сутність інвестицій та основні поняття інвестиційної діяльності / О. В. Яременко, А. В. Яременко // Економіка промисловості. – 2012. – Т. 57–58. – № 1–2. – С. 79–85.

References

1. Aleksyeyenko L. M. Finansovi aspekty otsinky investytsiynoyi pryvablyvosti pidpryyemstva / L. M. Aleksyeyenko // Ekonomichnyy forum. – 2009. – #3. – S. 94–102.
2. Babushkin V. O. Orhanizatsiya i metodyka analizu investytsiynoyi pryvablyvosti hospodars'koho sub"yekta : avtoref. dys. ... kand. ekon. nauk. Voronezh, 2009. – 24 s.
3. Blank I. O. Upravlinnya investytsiyamy pidpryyemstva / I. O. Blank. – K. : Nyka-Tsentr, 2003. – 480 s.
4. Bocharov V. V. Investytsiynyy menedzhment / V. V. Bocharov. – SPb. : Piter, 2000. – 160 s.
5. Bryukhovets'ka N. Yu. Otsinka investytsiynoyi pryvablyvosti pidpryyemstva: vyznachennya nedolikhv deyakykh isnuuyuchykh metodyk / N. Yu. Bryukhovets'ka, O. V. Khasanova // Ekonomika promyslovosti. – 2009. – # 1 (44). – S. 110–117.

6. Hayduts'kyy A. P. Metodolohichni aspekty investytsiynoyi pryvablyvosti ekonomiky / A. P. Hayduts'kyy // Rehional'na ekonomika. – 2004. – # 4. – S. 81–86.
7. Hitman L. Dzh. Osnovy investuvannya / L. Dzh. Hitman, M. D. Dzhonk ; per. s anhl. – M. : Delo, 1999. – 1008 s.
8. Yevtushenko S. O. Orhanizatsiyno-ekonomichni faktory pidvyshchennya investytsiynoyi pryvablyvosti promyslovykh pidpryyemstv : avtoref. dys. na zdobuttya nauk. stupenya kand. ekon. nauk za spetsial'nisty 08.06.02 "Pidpryyemnytstvo, menedzhment i marketynh" / S. O. Yevtushenko. – Kharkiv, 2001. – 20 s.
9. Zadorozhna Ya. Ye. Pidvyshchennya investytsiynoyi pryvablyvosti yak napryamok zaluchennya investytsiynykh resursiv / Ya. Ye. Zadorozhna, L. P. Dyadachko // Investytsiyi: praktyka ta dosvid. – 2007. – # 2. – S. 32–35.
10. Kozachenko H. V. Upravlinnya investytsiyamy na pidpryyemstvi : [monohrafiya] / H. V. Kozachenko, O. M. Antipov, O. M. Lyashenko, H. I. Dibnis. – K. : Libra, 2007. – 368 s.
11. Koyuda V. O. Osnovy investytsiynoho menedzhmentu : navch. posibnyk / V. O. Koyuda, T. I. Lepeyko, O. P. Koyuda. – K. : Kondor, 2008. – 340 s.
12. Makariy N. P. Otsinka investytsiynoyi pryvablyvosti ukrayins'kykh pidpryyemstv / N. P. Makariy // Ekonomist. – 2010. – # 10. – S. 52–60.
13. Masse P. Kryteriyi ta metody optymal'noho vyznachennya kapitalovkladen' / P. Masse. – M., 1971. – 242 s.
14. Napadovs'ka I. V. Analiz kontseptual'nykh pidkhodiv do vyznachennya sutnosti investytsiy / I. V. Napadovs'ka // Schetovodstvo – nauka, praktyka, nezavysymost: yubileyna mezhdunarodna nauchno-praktycheska konferentsiya. – 2011. – S. 368–372.
15. Rechka K. M. Kontseptsiyi investytsiy v istoriyi ekonomichnoyi dumky / K. M. Rechka // Zbirnyk naukovykh prats' Tavriys'koho derzhavnoho ahrotekhnolohichnoho universytetu (ekonomichni nauky). – 2014. – # 1 (25).
16. Rusnak N. O. Konkurentna svidomist' / N. O. Rusnak, V. A. Rusnak // Konkurentsya. – 2003. – # 1. – S. 56–57.
17. Suprun S. D. Otsinka efektyvnosti investytsiynykh proektiv pidpryyemstv / S. D. Suprun, S. V. Yuhymchuk // Finansy Ukrainy. – 2009. – # 4. – S. 82–87.
18. Chorna L. O. rezul'tatyvna stratehiya dosyahnennya investytsiynoyi pryvablyvosti pidpryyemstva / L. O. Chorna. – Investytsiyi : praktyka ta dosvid. – 2008. – # 24. – S. 4–6.
19. Sharp U. Investytsiyi / U. Sharp, H. Aleksander, Dzh. Bølyly ; per. s anhl. – M. : Ynfra-M, 2009. – 1028 s.
20. Yaremenko O. V. Ekonomichna sutnist' investytsiy ta osnovni ponyattya investytsiynoyi diyal'nosti / O. V. Yaremenko, A. V. Yaremenko // Ekonomika promyslovosti. – 2012. – T. 57–58. – # 1–2. – S. 79–85.

Надіслана/Written: 3.08.2015 р.

Надійшла/Received: 6.08.2015 р.

Рецензент: д.е.н., проф. О. О. Орлов